

УДК 342.9

УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ СУСПІЛЬСТВА ЧЕРЕЗ ЗАСОБИ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Студ. А. С. Петрушко, гр. БІО 1-14

Науковий керівник проф. А.О. Касич

Київський національний університет технологій та дизайну

Мета й завдання. Мета полягає у дослідженні впливу засобів масової інформації на розвиток сучасного суспільства. Тому основним завданням дослідження є: вивчення ролі засобів масової інформації як важливої складової масової комунікації та встановлення механізму їх впливу на суспільство.

Об'єкт та предмет дослідження. Об'єктом дослідження є засоби масової інформації як інститути та форми публічного поширення інформації для широкого кола людей. Предметом дослідження є управління засобами масової інформації різними владними суб'єктами та їх вплив на достовірність інформації, яку отримує суспільство.

Методи та засоби дослідження. При дослідженні засобів масової інформації, використані методи як: пошуково-бібліографічний - це теоретичний аналіз; порівняльного й статистичного аналізу фактів й явищ, що використовувався для кращого розуміння динаміки розвитку суспільства; прогностичний, котрий включає в себе прогнозування та узагальнення незалежних характеристик опрацьованих матеріалів, аби сформулювати висновки, подальші шляхи щодо підтримки ЗМІ чи боротьби з ними. Для забезпечення достовірності отриманих результатів використовується метод зіставно-порівняльного аналізу.

Наукова новизна полягає у встановленні основних напрямів впливу засобів масової інформації на обізнаність та розвиток суспільства.

Результати дослідження. Очевидно, що без ЗМІ уявити сучасне суспільство неможливо, адже організація соціального життя включає в себе підтримку адекватного формату життєдіяльності суспільства, котре досягається через засоби масової інформації. Однак широкі інформаційні потоки можуть доносити спотворену інформацію, аби трансформувати та підпорядковувати людські погляди й думки під потреби існуючої влади.

Через перенасиченість свідомості сучасної людини різноплановою інформацією знижується їх здатність до критичного мислення, саморефлексії, тобто виникає можливість відчуження від реального інформаційного поля, створюється віртуальна реальність. А це спричиняє виникнення складних проблем та суспільно-психологічні відхилення, неврози й інші захворювання, котрі заважають адекватному функціонуванню окремо взятої людини. Оскільки вплив інформаційних потоків на людину є постійним, зникає час для самоаналізу, роздумів, словом тиші. Людина не встигає аналізувати отриману інформацію й просто починає довіряти почутим текстам, приймаючи це за свої думки. А тиша, згодом, взагалі перетворюється на катастрофу, відчуття самотності й це призводить до нових психологічних проблем суспільства [2].

Перевагою доступності ЗМІ є можливість людей обмінюватися даними, емоціями, думками, ідеями буквально за секунди. В результаті чого з'являються нові професійні напрямки, програми, групи, компанії та інше, що дозволяє, в тому числі молоді, отримувати все новішу й сучаснішу інформацію та розвивати свої смаки, погляди. Ціла енциклопедія під рукою – це й є феноменом нашого часу.

Основною функцією ЗМІ має бути інформативна функція, але на сьогодні певні суб'єкти використовують їх в цілях соціального управління, тобто це пропаганда ідей,

вчень, політичних поглядів, програм, що дозволяє дійсній владі формувати зручну для них громадську думку. "Індустрія свідомості стає найважливішим інструментом політичного панування. І в той же час інструментом приховування цього панування монополістичної еліти".

Яскравою особливістю масово-інформаційного процесу сьогодення є можливість вибору інформації, котру хоче отримати конкретна особа, а не яку йому можуть нав'язати ззовні. Й це є великою технічною й політичною проблемою для тих, хто хоче поширювати вигідні йому, а іноді недостовірні данні. Але не кожна людина вміє фільтрувати ці потоки інформації, які до неї надходять, тому виникає ефект створення колективної свідомості суспільства під впливом преси (така собі духовна єдність).

Якщо ми маємо мету дотримуватися принципів моделі демократичного суспільства, тоді слід звертати увагу на обидві сторони медалі: свобода слова – є головним елементом демократії, але, в той же час, її можуть використовувати як інструмент маніпуляції суспільством, масової свідомості, й саме тому ця проблема вимагає серйозного обговорення на вищих рівнях, аби створити баланс у суспільстві.

В будь-якому випадку влада регулює доступність та якість інформації, котра доходить до їх громадян, через спеціальних призначених людей. Але, при значному втручанні в роботу засобів масової інформації, вони втрачають можливість відображати соціальну дійсність, і це вже знову призводить до уповільнення чи припинення інформаційного розвитку суспільства. Але представники ЗМІ наділені великими правами та відповідальністю перед суспільством, тому перебувають у замкненому колі. З одного боку – формують думку громадян через їх же досвід, а з іншого – впливають не лише на думку, а й на дії, вчинки певних груп людей.

Перш за все саме владні структури мають можливість вплинути на суспільство, їх погляди через ЗМІ. Частіше за все ми бачимо це перед черговими виборами, коли за допомогою реклами підвищуються рейтинги, імідж кандидатів, з метою зберегти посаду, або отримати вищу сходинку. Адже засоби масової інформації є масштабним та ефективним інструментом. Це й є поганою стороною впливу та використання ЗМІ у відношенні до суспільства.

Висновки. Отже ЗМІ на сьогодні, з одного боку, стали інструментами, накопиченнями в руках власних структур, з метою реалізації власних цілей та диктату, словом, спотворення суспільного життя. А з іншого боку, ЗМІ створюють комунікативний простір, в якому люди можуть обмінюватися джерелами та отримувати цікаву для себе інформація. Важливо чітко розмежовувати та правильно контролювати ці дві сторони, цим мають займатися окремі громадянські спільноти, інститути, а не владні організації. В іншому випадку, виникатиме спотворення природних людських потреб, котрі замінятимуть штучними, вигідними для тих, хто намагається створити своє віртуальне «шоу» у суспільстві.

Ключові слова: засоби масової інформації, розвиток суспільства, інформація, вплив ЗМІ, управління суспільством.

ЛІТЕРАТУРА

1. Карлова В.В. Вплив засобів масової інформації на формування української національної свідомості [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://academy.gov.ua/ej/ej6/txts/07kvvunc.htm>
2. ЗМІ: тенденції розвитку. Освіта.ua., 2011.
3. Матвеєнко І. В. Вплив засобів масової інформації на становлення громадянського суспільства: теоретичний аспект / І. В. Матвеєнко // Університетські наукові записки. - 2010. - № 2. - С. 283-290.